

Bæredygtighedsrelaterede oplysninger

- LinkPension Aftryk Høj Risiko

Sammenfatning

LinkPension Aftryk bidrager til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og fremmer forskellige miljømæssige og sociale karakteristika, herunder grøn omstilling, cirkulær økonomi, ligestilling mellem kønnene og arbejdstagerrettigheder.

Det sker bl.a. ved at investere i selskaber, der er med til at løse miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer, ved at udelukke kritisable selskaber og lande fra produktets investeringsunivers og ved at påvirke selskaber og kapitalforvaltere til at forbedre relevante forhold omkring bæredygtighed.

Det finansielle produkt fremmer miljømæssige eller sociale karakteristika, men det har ikke bæredygtig investering som sit mål.

Investeringerne bliver foretaget med udgangspunkt i Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som er baseret på internationale principper og retningslinjer, herunder FN's Global Compact, FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv, samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder. Samtidigt tages der hensyn til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer (PAI's) i forbindelse med såvel udvælgelse af investeringer samt i den løbende overvågning af investeringerne. Der rapporteres årligt på investeringsbeslutningernes vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer.

I LinkPension Aftryk har vi en ambition om at balancere det højest mulige afkast med det bedst mulige miljø- og samfundsmæssige aftryk. Strategien sikrer således investeringer inden for et bredt spektrum af muligheder, såsom noterede og unoterede aktier, virksomhedskreditter og obligationer, hvor der balanceres mellem afkast og investeringsrisiko. For at opnå et bedre aftryk på miljø og samfund lægger investeringsstrategien vægt på:

- ESG-fonde
- Fokuserede klima- og miljøinvesteringer
- Grønne og sociale obligationer
- Impact-fonde, hvor der er krav om målbar social og miljømæssig værdiskabelse
- Certificerede ejendomme. For nyinvesteringer i ejendomme er certificering i dag en målsætning og kan, hvor det er økonomisk rentabelt, også skabe grundlag for certificering af flere af porteføljens eksisterende ejendomme, herunder DGNB Building-in-use

Den planlagte andel af investeringer, der fremmer miljømæssige og sociale karakteristika, er 90%, heraf vil minimum 20% være bæredygtige investeringer.

I LinkPension Aftryk investeres der primært gennem eksterne kapitalforvaltere. For at sikre at udvælgelsen sker i overensstemmelse med Vellivs holdninger og politik på området, foretages der løbende vurderinger af forvalternes kvaliteter, metoder og processer.

I Velliv overvåger vi løbende om investeringerne er i overensstemmelse med vores politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab. Viser data, analyser eller screeninger, at der er uoverensstemmelse, går vi i dialog eller frasælger investeringerne.

For at vurdere produktets miljømæssige og sociale karakteristika, indhentes ESG data fra eksterne dataleverandører. Data håndteres internt i anerkendte og efterprøvede systemer, og i overensstemmelse med de forretnings- og arbejdsgange, der gælder på området.

Omfanget og kvaliteten af tilgængelige bæredygtighedsdata varierer. Det er en naturlig følge af tidsplanen for den regulering, der skal sikre tilgængelige data på området. I Velliv har vi pt. primært data på noterede selskaber, og i mindre grad på unoterede investeringer.

De tilgængelige data, Vellivs besluttede metoder og den implementerede systemunderstøttelse sikrer, at vi løbende kan følge og vurdere fremme af miljømæssige og sociale karakteristika samt udviklingen i andelen af bæredygtige investeringer. Begrænsningerne påvirker således ikke opfyldelse af de bæredygtighedskarakteristika, vi stiller i udsigt overfor kunden.

Intet bæredygtigt investeringsmål

LinkPension Aftryk fremmer miljømæssige eller sociale karakteristika, men har ikke bæredygtig investering som sit mål.

Alle investeringer screenes løbende for at sikre, at de ikke bryder med internationale principper for ansvarlig virksomhedsadfærd eller er til væsentlig skade for andre sociale eller miljømæssige mål. Screeningen sker i overensstemmelse med vores politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

Vi benytter aktivt ejerskab for at påvirke de virksomheder, vi investerer i, til at forbedre deres miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige praksis. På den måde kan vi begrænse virksomhedernes potentielle negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer.

Velliv går i dialog med og udelukker selskaber fra investeringsuniverset bl.a. ved at måle på væsentlige negative bæredygtighedspåvirkninger - såkaldte Principle Adverse Impacts (PAI):

- Overtrædelse af FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder (PAI 10)
- Eksponering til kontroversielle våben (PAI 14)

For at holde øje med den negative påvirkning fra investeringerne og sikre, at vores bæredygtige investeringer ikke påvirker bæredygtighedsmål negativt, måler vi også på)

- Eksponering fra virksomheder med aktiviteter i fossile brændsler (PAI 4)
- Aktiviteter der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt (PAI 7)
- Sociale krænkelser i lande, der er investeret i (PAI 16)

Det finansielle produkts miljømæssige eller sociale karakteristika

LinkPension Aftryk bidrager til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og fremmer forskellige miljømæssige og sociale karakteristika, herunder grøn omstilling, cirkulær økonomi, ligestilling mellem kønnene og arbejdstagerrettigheder. I LinkPension Aftryk investeres bl.a. i selskaber, der direkte understøtter tre af FN's verdensmål: klimaindsats (mål 13), mindre ulighed (mål 10) og sundhed og trivsel (mål 3).

Det sker bl.a. ved at investere i selskaber, der er med til at løse miljømæssige og samfundsmæssige udfordringer, ved at udelukke kritisable selskaber og lande fra produktets investeringsunivers og ved at påvirke selskaber og kapitalforvaltere til at forbedre relevante forhold omkring bæredygtighed.

Fravalg af selskaber og lande

LinkPension Aftryk udelukker investeringer i selskaber, som producerer og/eller udvinder fossile brændsler, våben, alkohol, spil, pornografi og tobak. Vi mener ikke, at disse aktiviteter er forenelige med de bæredygtige karakteristika for LinkPension Aftryk.

I nogle tilfælde kan vi på baggrund af nærmere analyse vælge at have investering i fossile brændsler, hvis et selskab har en troværdig omstillingsplan for at nedbringe involveringen i disse aktiviteter og dermed sikrer understøttelse af Parisaftalen.

Af hensyn til demokrati, menneskerettigheder og ytringsfrihed fravælger vi investeringer i statsobligationer udstedt af lande, som ikke har en tilfredsstillende tilgang til regeringsførelse og forvaltningspraksis.

Aktivt ejerskab

Vi arbejder aktivt for at påvirkede virksomheder, vi investerer i, til at forbedre deres håndtering af relevante bæredygtighedsforhold og bæredygtighedsrisici. Arbejdet består af dialog med virksomhederne, og ved at stemme på deres generalforsamlinger. Når der stemmes, sker det med udgangspunkt i Vellivs egen eller de eksterne forvalteres stemmepolitik. Det kan eksempelvis være med målet om at fremme kønsdiversitet i bestyrelserne, at virksomhederne sætter klimamål, eller at de rapporterer yderligere om deres påvirkninger på menneskerettigheder og klimaet.

Investeringsstrategi

I LinkPension Aftryk har vi en ambition om at balancere det bedst mulige afkast med det bedst mulige miljø- og samfundsmæssige aftryk. Strategien har derfor et overordnet fokus på at investere i virksomheder eller fonde, der understøtter den bæredygtige udvikling, og som ikke gør væsentlig skade på samfund og miljø.

Vi vælger investeringer inden for et bredt spektrum af muligheder, såsom noterede og unoterede aktier, virksomhedskreditter og obligationer. For at opnå et bedre aftryk på miljø og samfund lægger investeringsstrategien vægt på:

- ESG-fonde
- Fokuserede klima- og miljøinvesteringer
- Grønne og sociale obligationer
- Impact-fonde, hvor der er krav om målbar social og miljømæssig værdiskabelse
- Certificerede ejendomme. For nyinvesteringer i ejendomme er certificering i dag en målsætning og kan, hvor det er økonomiske rentabelt, også skabe grundlag for certificering af flere af porteføljens eksisterende ejendomme, herunder DNB Building-in-use

Investeringsstrategien giver også mulighed for at investere i statsobligationer og realkreditobligationer for at sikre, at LinkPension Aftryk har de egenskaber, som sikrer balance mellem afkast og investeringsrisiko.

LinkPension Aftryk anvender ikke derivater eller andre finansielle instrumenter, hvor der er en risiko for, at der indirekte investeres i selskaber eller sektorer, som Velliv har fravalgt.

Investeringsstrategien følger derudover de principper og den praksis, som fremgår af Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, der bl.a. beskriver de investeringsmæssige fravalg.

Politikken er baseret på internationalt anerkendte principper for ansvarlig virksomhedsledelse, herunder ledelsespraksis samt vores holdning til skatteplanlægning. Disse er blandt andre:

- FN's Global Compact
- FN's Vejledende Principper for Menneskerettigheder og Erhverv
- OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder

Andel af investeringer

Den planlagte andel af investeringer, der fremmer miljømæssige og sociale karakteristika, er 90%, heraf vil minimum 20% være kvalificeret som bæredygtige investeringer. Derivater og andre finansielle produkter indgår ikke i Aftryk.

Overvågning af miljømæssige eller sociale karakteristika

I Velliv anvender vi data til løbende at følge udviklingen i produkternes bæredygtighedsindikatorer, parameter for negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer og overholdelse af vores eksklusionskriterier. Viser data, analyser eller screeninger at der er uoverensstemmelse mellem en investering og vores politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, går vi i dialog eller ekskluderer investeringerne.

Velliv ønsker som udgangspunkt ikke at ekskludere selskaber, da det ikke vurderes, at det skaber reelle forandringer i samfundet. I tilfælde hvor selskaber ikke lever op til Vellivs Politik for ansvarlig investering og aktivt ejerskab, herunder ikke overholder Vellivs forventninger til ansvarlig virksomhedsdrift, vil der som udgangspunkt først indgås dialog med selskabet. Skabes der ikke tilfredsstillende resultater via dialogen, kan eksklusion være nødvendigt.

Læs mere om vores arbejde med aktivt ejerskab og eksklusion i [vores politik for ansvarlige investeringer \(velliv.dk\)](#).

Metoder

I Velliv måler, analyserer og vurderer vi, hvordan det går med at fremme de miljømæssige og sociale karakteristika i vores investeringer og produkter. Vi har derfor brug for bæredygtighedsrelaterede data om investeringerne og metoder, som hjælper med at vurdere disse data.

Metode til at måle på bæredygtighedskarakteristika

For at vurdere, hvordan investeringerne i vores produkter fremmer de miljømæssige og sociale karakteristika, måler vi blandt andet, hvor meget investeringerne bidrager til et eller flere af FN's verdensmål. Det sker med udgangspunkt i SDI AOP's taksonomi for noterede investeringers bidrag til FN's verdensmål.

Metode til at måle andel af bæredygtige investeringer

I opgørelsen af andelen af bæredygtige investeringer tages der udgangspunkt i EU's definition af en bæredygtig investering.

Det betyder, at vi måler på tre kriterier for at afgøre, om en investering kan defineres som bæredygtig. Kriterierne er:

1. Bæredygtigt bidrag gennem den økonomiske aktivitet
2. Ikke at gøre væsentlig skade på andre miljømæssige eller sociale mål
3. Følge god ledelsespraksis

Kriteriet om bæredygtigt bidrag:

Vi tager udgangspunkt i FN's verdensmål for bæredygtig udvikling samt EU's taksonomi for at vurdere, om en økonomisk aktivitet bidrager til miljømæssige og/eller sociale mål.

For at måle på bidrag til FN's verdensmål benytter vi SDI AOP's metode for noterede investeringer. Velliv har valgt, at det alene er investeringer, hvor over 50% af omsætningen bidrager positivt til et eller flere af FN's verdensmål, der medregnes ved opgørelsen af andel bæredygtige investeringer. Yderligere vurderes andelen af bæredygtige investeringer i de unoterede aktiver ud fra investeringernes formål, og således at investeringer i blandt andet vedvarende energi, certificeret skov, samt certificerede ejendomme medregnes. Endelig indgår grønne og sociale obligationer samt impact investeringer i opgørelsen.

For måling af om aktiviteterne er i overensstemmelse med EU's taksonomi anvender vi rapporterede data fra ISS ESG, når data bliver tilgængelige.

Kriteriet om ikke at gøre væsentlig skade:

I forhold til at måle på, hvorvidt investeringerne har væsentlig negativ indvirkning på andre miljømæssige eller sociale mål, har vi valgt at tage udgangspunkt i de af EU definerede negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer (PAI'er). Vores primære fokus er på omfanget af CO₂ udledning. Desuden har vi fokus på, hvorvidt det investeringsmodtagne selskab beskæftiger sig med kul eller oliesand, at der ikke er involvering i kontroversielle våben, og at investeringen ikke bryder med FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder.

Kriteriet om at følge god ledelsespraksis:

Endelig vurderer vi investeringernes evne til at efterleve praksis for god selskabsledelse. Der inkluderes hensyn til såvel arbejdstager- og menneskerettigheder samt håndtering af miljø og korrupsion. For at måle på god ledelsespraksis gør vi brug af data fra en række forskellige dataleverandører, herunder ISS ESG og Sustainalytics.

Datakilder og databehandling

Vi benytter data fra eksterne leverandører og fondsforvalterne til at måle på de miljømæssige og sociale karakteristika, samt kriterierne om bæredygtigt bidrag, ikke at gøre væsentlig skade og god ledelsespraksis. De eksterne data leverandører er bl.a.:

Dataleverandører:

Sustainalytics

ISS ESG

SDI AOP

Bloomberg

DEAS

Data:

- PAI indikatorer
- Omsætningsdata relateret til kontroversielle aktiviteter
- PAI indikatorer (CO₂)
- Taksonomi
- Verdensmålsdata (SDG)
- Obligationer mærket med bæredygtigt formål
- PAI indikatorer
- Taksonomi

De data, vi får leveret, kontrollerer vi løbende for at sikre datakvaliteten. Vi indhenter yderligere data, hvis der er behov for det.

For noterede aktiver benyttes rapporterede tal ved opgørelse af andelen af investeringen i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem. For opgørelse af andel bæredygtige investeringer anvendes SDI AOP's metode for bidrag til FN's verdensmål. I det omfang, der indgår unoterede aktiver, indsamles information vedr. den enkelte aktivklasse. Er der investeringsmodtagne selskaber,

hvor det ikke kan opgøres, om der er bidrag til FN's verdensmål, medregnes investeringen ikke i opgørelse af andel bæredygtige investeringer.

Der foretages løbende analyser af data og historiske data bliver gemt, så vi kan identificere eventuelle afvigelser.

Vi har anerkendte og efterprøvede systemer, som behandler de leverede bæredygtighedsdata efter de forretningsgange og arbejdsgange, der gælder på området og som bygger på samme principper som gælder for finansielle data.

Begrænsninger mht. metoder og data

Omfanget og kvaliteten af tilgængelige bæredygtighedsdata varierer fortsat. Det er en naturlig følge af tidsplanen for den regulering, der skal sikre tilgængelige data på området. I Velliv har vi pt. primært data på noterede selskaber, og i mindre grad på unoterede investeringer.

Vi forventer, at både omfanget og kvaliteten af tilgængelige data vil blive bedre i de kommende år, hvor der også kommer øgede krav til rapportering på området. Desuden forventer vi, at forbedring af adgang til data samt erfaringer med området generelt i branchen vil betyde, at metoder og tilgang skal tilpasses. De tilgængelige data, Vellivs besluttede metoder og den implementerede systemunderstøttelse sikrer, at vi løbende kan følge og vurdere fremme af miljømæssige og sociale karakteristika samt udviklingen i andelen af bæredygtige investeringer. Begrænsningerne påvirker således ikke opfyldelse af de bæredygtighedskarakteristika, vi stiller i udsigt overfor kunden.

Due diligence

Udvælgelse af investeringer sker primært via eksterne forvaltere. For at sikre, at udvælgelsen sker i overensstemmelse med Vellivs holdninger og politik på området, foretages der løbende vurderinger af forvalternes kvaliteter, metoder og processer. Velliv arbejder fortrinsvis sammen med kapitalforvaltere, der også har tilsluttet sig det FN-støttede Principles for Responsible Investments (PRI) eller opererer med tilsvarende principper.

I processen for udvælgelse af fonde og forvaltere indgår en vurdering af forvalternes kompetencer og standarder indenfor ansvarlige investeringer, deres tilgang til og håndtering af miljømæssige, sociale og governance-relaterede forhold, samt om der er overensstemmelse med de bæredygtighedskarakteristika som LinkPension Aftryk fremme. Her vurderes også potentielle bæredygtighedsrisici ved investeringen, og det afdækkes om investeringen vil leve op til Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

Politik for aktivt ejerskab

Investeringerne bliver foretaget med udgangspunkt i Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som er baseret på internationale principper og retningslinjer, herunder FN's Global Compact, FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv, samt OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder.

Velliv arbejder aktivt for at påvirkede virksomheder, vi investerer i, til at forbedre deres håndtering af relevante bæredygtighedsforhold og bæredygtighedsrisici. Arbejdet består af dialog med virksomhederne, og ved at stemme på deres generalforsamlinger. Når der stemmes, sker det med udgangspunkt i Vellivs egen eller de eksterne forvalteres stemmepolitik.

Velliv ønsker som udgangspunkt ikke at ekskludere selskaber, da det ikke vurderes, at det skaber reelle forandringer i samfundet. I tilfælde hvor selskaber ikke lever op til Vellivs politik for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab og ikke overholder Vellivs forventninger til ansvarlig virksomhedsdrift, vil der som udgangspunkt indgås dialog med selskabet. Eksklusion kan anvendes, hvis der ikke er ønske om eller vilje til forandring fra selskabernes side.

Angivet referencebenchmark

Der er ikke udpeget et indeks som referencebenchmark med henblik på at opnå de miljømæssige eller sociale karakteristika.